

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
51. ročník, školský rok 2022/2023
Písomný test pre kategóriu F – ZŠ (6. a 7. ročník) a OG (1. a 2. ročník)
 *Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:
 Škola: Trieda:
 Počet bodov: Z toho monotematická časť (*):

1. *Vyhľadaj a vyčiarkni v nasledujúcej viacsmerovke mená slávnych svetových i slovenských cestovateľov, geografov a objaviteľov. Potom ich doplň k indiciám pod ňou.

P	I	P	B	N	B
H	S	B	O	E	A
S	C	O	L	L	T
L	O	O	T	E	O
A	T	T	O	K	Ú
W	T	T	A	K	A

- a) Američan, ktorý získal prvenstvo vďaka batyskaflu.
 b) V 18. storočí ako prvý prekročil južnú polárnu kružnicu.
 c) Stal sa vyslancom mongolského chána.
 d) Potvrdil fakt, že Antarktída je pevnina a nie ľadovec.
 e) Košičan, ktorý zdolal Mount Everest bez kyslíkového prístroja.
 f) Slovenský geograf a cestovateľ, ktorý v 20. storočí navštívil všetky svetadiely.
 g) V 18. storočí spísal geografické, historické a prírodovedné poznatky aj o slovenských stoliciah.

- h) Nevyčiarknuté písmená z viacsmerovky tvoria meno stredovekého cestovateľa, ktorý v 14. storočí precestoval viac ako 100 tisíc kilometrov. Napíš ho.

Prečítaj si nasledujúce tvrdenia o tomto cestovateľovi. Pravdivé označ symbolom ✓ a nepravdivé symbolom ✗.

i)	Na svojich cestách sa dostal až do Indie a Číny.
j)	Svoje cesty podrobne zmapoval.
k)	Aj keď precestoval kus sveta, nikdy sa nedostal do Európy.
l)	Jeho zážitky a spomienky si môžeme prečítať v knihe <i>Cesta</i> .

2. *Cestovatelia a objavitelia sa často podieľajú na vzniku rôznych termínov a pomenovaní. Vytvor správne dvojice: k termínu alebo pomenovaniu prirad' meno toho, kto sa o jeho vznik zaslúžil.

A – dal názov Tichému oceánu	1. Kolumbus
B – vymyslel pomenovanie pre indiánov	2. Amundsen
C – jeho meno poznáme z názvu svetadielu	3. Magalhães
D – je po ňom pomenované more pri brehoch Antarktídy	4. Vespucci

Správne dvojice: A -, B -, C -, D -

3. *Jedným z najstarších geografov sveta bol antický učenec **Klaudios Ptolemaios**. Sú pravdivé nasledujúce tvrdenia o jeho názoroch a význame pre ľudské poznanie?

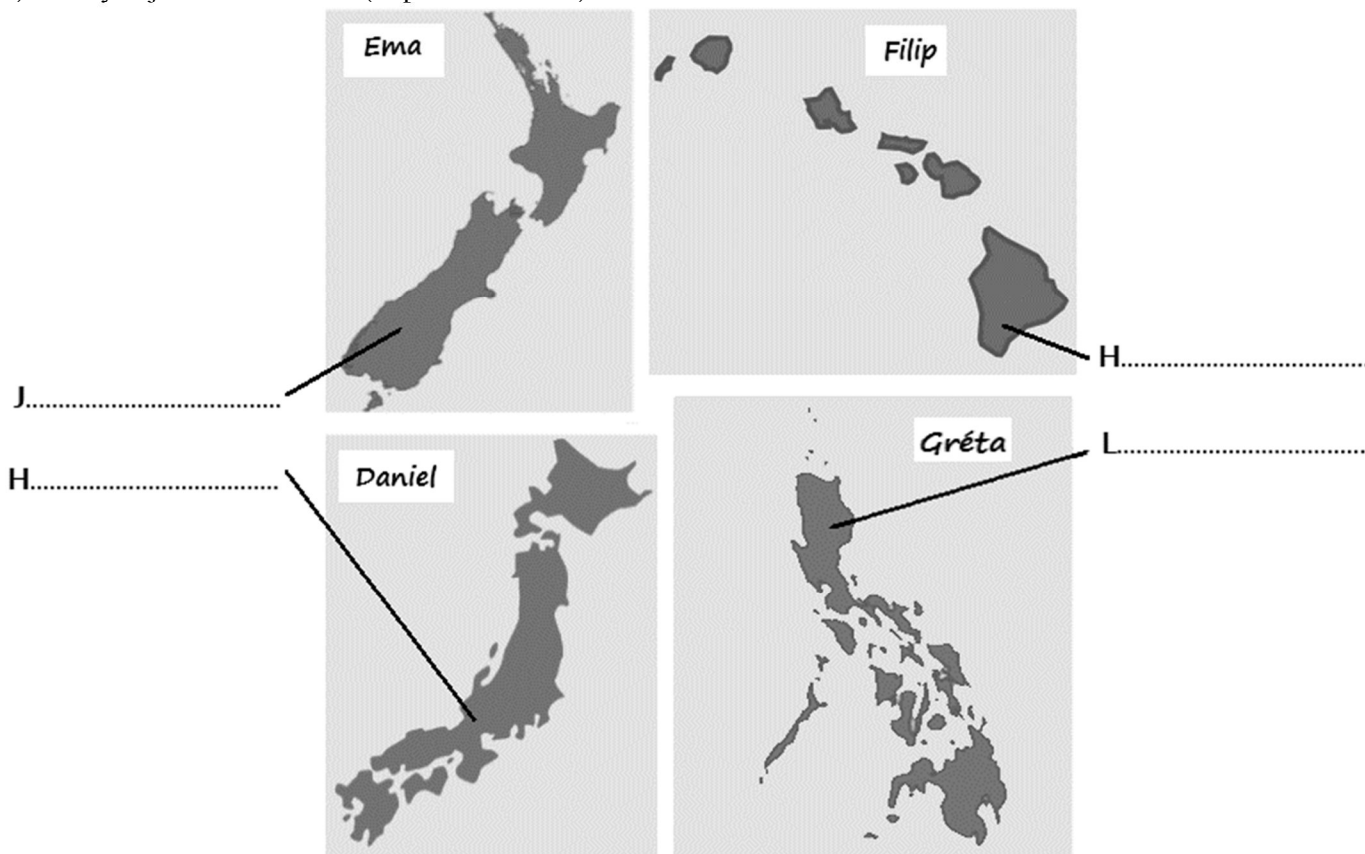
a) Bol zástancom teórie, že Zem je stredom vesmíru.	ÁNO NIE
b) Bol autorom myšlienky, že Zem je vyklenutá ako pancier korytnačky.	ÁNO NIE
c) Zaviedol názvy viacerých súhvezdí, ktoré dodnes používame.	ÁNO NIE
d) Je autorom mapového zobrazenia, ktoré sa dodnes používa pri tvorbe máp do atlasov.	ÁNO NIE

4. Štyria žiaci dostali za úlohu vyhľadať informácie o vybraných súostroviach Tichého oceána a pripraviť nástenku, na ktorú zavesia mapu súostrovia a vyznačia názov najväčšieho ostrova. Pani učiteľka nástenku rozdelila na 4 časti, každý žiak dostal k dispozícii jednu časť. Takmer hotová nástenka je zobrazená na obrázku. Doplň k menám žiakov názov súostrovia, ktorému sa venovali a do obrázka vpiš názov najväčšieho ostrova každého súostrovia. Pozor! Žiaci pripravili mapy v rôznych mierkach.

a) Názvy súostroví:

Ema – Filip –
 Daniel – Gréta –

b) Názvy najväčších ostrovov (doplň do obrázka):

- c) Ktorý žiak hľadal informácie o súostroví v Encyklopédii Spojených štátov amerických?
- d) Ktorý žiak vystrihol mapu súostrovia z mapy južnej pologule?
- e) Ktorý žiak sa dočítal, že súostrovie sa nazýva aj *Krajinou vychádzajúceho slnka*?
- f) Ktorý žiak zistil, že súostrovie je pokryté tropickým dažďovým lesom?
- g) Na hodine pani učiteľka žiakom doplnila ďalšie informácie o Tichom oceáne. Žiaci si do zošita z výkladu pani učiteľky urobili poznámky. Ako vyzerali?

Tichý oceán – nazýva sa aj menom P....., je najväčší a najhlbší.
 Jeho rozloha tvorítinu povrchu Zemegule.
 Členenie ostrovov v Tichom oceáne:
 Me....., Mi..... a Po.....

5. Po skončení hodiny žiaci dostali na domácu úlohu vypracovať dve cvičenia s charakteristikami týkajúcimi sa Tichého oceána. Vypracuj ich aj ty.

a) V nasledujúcich tvrdeniach zakrúžkuj z vyznačených pojmov ten správny.

Tichý oceán má rozlohu **väčšiu** / **menšiu** / **rovnakú** ako je rozloha celej súše.
 Jeho hĺbka v najhlbšom mieste dosahuje približne **11** / **15** / **22** tisíc metrov.
 Cez Tichý oceán prechádza približne **polovica** / **tretina** / **štvrtina** rovníka.

b) V každom riadku prečiarkni jeden pojem, ktorý nepatrí k charakteristikám Tichého oceána.

Polostrovy:	Kórejský	Aljašský	Yucatán	Kamčatka
Ústiace rieky:	Amur	Murray	Chang Jiang	Yukon
Morské prúdy:	Golfský	Kuro-šio	Peruánsky	Východoaustrálsky
Zálivy:	Kalifornský	Panamský	Biskajský	Západokórejský
Moria:	Beringovo	Koralové	Labradorské	Východočínske
Priekopy:	Mariánska	Filipínska	Tongska	Portorická
Námorné prístavy:	Hongkong	Adelaide	Jokohama	Bangkok

6. Odhaľ tajničku v nasledujúcej doplňovačke: doplň do nej názvy známych púští sveta. Pomôžu ti predtlačené písmená a informácia, v ktorej časti sveta sa púšť rozprestiera.

				R			
			C				
				B			
		R					
		F					
		L					

severná Afrika
Južná Amerika
juhozápadná Afrika
Stredná Ázia
Arabský polostrov
južná Afrika

Tajnička: _ _ _ _ _

Čo znamená pojem ukrytý v tajničke doplňovačky? Zakrúžkuj správnu odpoveď.

piesočnatá forma púšte *kamenistá forma púšte* *arabský výraz pre skalný hrieb*

7. Sú pravdivé nasledujúce tvrdenia o vzdušnom prúdení? Zakrúžkuj PRAVDA alebo NEPRAVDA.

a) Letný monzún je pravidelne vanúci vietor, ktorý fúka z oceána na pevninu.	PRAVDA	NEPRAVDA
b) Zimný monzún je vlhký, prináša veľa zrážok a spôsobuje nebezpečné záplavy.	PRAVDA	NEPRAVDA
c) Monzúny sú vetry, ktoré ovplyvňujú podnebie výlučne v Indii.	PRAVDA	NEPRAVDA
d) Hurikány postihujú karibskú oblasť najmä v januári a februári.	PRAVDA	NEPRAVDA
e) V strede hurikánu (v tzv. oku) prúdi vzduch najväčšou rýchlosťou.	PRAVDA	NEPRAVDA